

Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης

Τόμ. 1 (2017)

7ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΔΑΧΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ Π.Τ.Δ.Ε.
ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΨΥΧΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

7^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»

ΤΟΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ISSN: 2529-1157

Σε Συνεργασία με την Ένωση Ελλήνων Φυσικών και την
Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ DIVANICARAVEL
15-18 Ιουνίου 2017

**Στάσεις και απόψεις στελεχών εκπαίδευσης των
Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων:
Διερεύνηση πλαισίου για την υποστήριξη των
χαρισματικών μαθητών**

*ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΛΙΒΑΚΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΕΙΡΗΝΗ
ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΜΕΝΤΟΣ*

doi: [10.12681/edusc.1695](https://doi.org/10.12681/edusc.1695)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΠΑΛΙΒΑΚΟΥ Ε., ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ Μ. Ε., & ΚΟΥΜΕΝΤΟΣ Ι. (2019). Στάσεις και απόψεις στελεχών εκπαίδευσης των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων: Διερεύνηση πλαισίου για την υποστήριξη των χαρισματικών μαθητών. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης, 1*, 948–960. <https://doi.org/10.12681/edusc.1695>

« Στάσεις και απόψεις στελεχών εκπαίδευσης των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων: Διερεύνηση πλαισίου για την υποστήριξη των χαρισματικών μαθητών»

Ειρήνη Παλιβάκου

Φιλολόγος - Απόφοιτη της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου
Αθηνών

(irenepalivakou@gmail.com)

Μαρία- Ειρήνη Φραγκούλη

Φιλολόγος- Απόφοιτη της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου
Αθηνών

(marfragouli@hotmail.com)

Ιωάννης Κουμέντος

Σχολικός Σύμβουλος

(ikoumentos@sch.gr)

Περίληψη

Στην παρούσα εργασία θα διερευνηθεί το ζήτημα των Πρότυπων και Πειραματικών σχολείων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και η σχέση τους με τους χαρισματικούς μαθητές. Γίνεται παράθεση των βασικών χρονικά περιόδων αναμόρφωσης και μετασχηματισμού του νομικού πλαισίου λειτουργίας των δύο βαθμίδων εκπαίδευσης στις συγκεκριμένες σχολικές δομές. Σύμφωνα με τη χρονολογική διάκριση που πραγματοποιήθηκε, παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά που αφορούν τη λειτουργία και την οργάνωση των Πρότυπων και Πειραματικών σχολείων και μελετώνται διαφορές που σχετίζονται με τον τρόπο εισαγωγής, την επιλογή του εκπαιδευτικού δυναμικού και του θεσμού της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και τέλος τη θέσπιση και εφαρμογή εκπαιδευτικών καινοτομιών. Η παρούσα εργασία εστιάζει στις απόψεις και στάσεις στελεχών εκπαίδευσης που υπηρέτησαν και υπηρετούν στα σχολεία αυτά. Ως μεθοδολογικό εργαλείο για την καταγραφή των απόψεων χρησιμοποιήθηκε η συνέντευξη από τέσσερεις διευθυντές αυτών των σχολικών μονάδων. Παρατίθεται σχολιασμός των απόψεών τους αναφορικά με τις αλλαγές που έχουν βιώσει, τα αποτελέσματα που έχουν διακρίνει και την αξιολογική κρίση που υφίστανται στα πλαίσια λειτουργίας του θεσμού των Πρότυπων και Πειραματικών και τη σχέση των σχολείων τους με τους χαρισματικούς μαθητές. Επίσης, διερευνάται ο ρόλος και η συμβολή τους στην ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, στην εισαγωγή των

καινοτομιών, στην ανάδειξη της αριστείας, καθώς και στην δυνατότητα υποστήριξης των χαρισματικών μαθητών.

Λέξεις – Κλειδιά: Πρότυπα και Πειραματικά σχολεία ,ικανότητες ,καινοτομίες ,χαρισματικοί μαθητές ,αριστεία.

Abstract

In this current study, the topic of Model and Experimental schools of the Greek educational system and their relevance with the charismatic students is going to be investigated .The basic time periods of reformation and transformation of the legal framework pertaining to the operation of two levels of education in certain school structures are presented. According to the chronological distinction which was realized, the features relating to the function and the organization of Model and Experimental schools are presented below. Furthermore, the differences associated with the ways of introducing and selecting teachers, the procedure of evaluating the educational work and the adoption and the implementation of educational innovations are studied as well. This study, also, focuses on the opinions and attitudes of the educational members that used to work or are still working in these schools. Last but not least, an interview performed by four school principals of these schools was used as a methodological tool to record their viewpoints. As a result, their comments and thoughts concerning the changes they have experienced, the results they have noticed themselves and the assessment they undergo in the framework of the operation of the institution of Model and Experimental and association between their schools and gifted students are annotated. Finally, their role and their contribution to the enhancement of the education provided, the introduction of innovations, the promotion of excellence and the capability of supporting the charismatic children are examined.

Keywords: Models and Experimental schools, skills, innovations, gifted students, excellence.

1)Εισαγωγή

Το νεώτερο ελληνικό κράτος από τα πρώτα χρόνια σύστασης του είχε εστιάσει και επενδύσει στην εκπαίδευση των πολιτών. Τα Πειραματικά σχολεία ιδρύθηκαν το 1929 με το νόμο 4376 «Περί ιδρύσεως Πειραματικών σχολείων εν τοις Πανεπιστημίους Αθηνών και Θεσσαλονίκης», με στόχο την ενίσχυση του αστικού ελληνικού σχολείου.¹ Τα Πρότυπα σχολεία λειτουργούσαν ήδη από το 1874, με διαφορετικό εκπαιδευτικό προσανατολισμό που στόχευε στην ανάδειξη των καλύτερων και ικανότερων μαθητών, αφού στελεχώνονται από «άριστο» εκπαιδευτικό και μαθητικό δυναμικό και χρησιμοποιούνται ανιχνευτικοί μηχανισμοί. Το 1976 στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης τα Πειραματικά σχολεία με το Νόμο 309/1976 μετατρέπονται σε Καθηγητικές σχολές και σε συνδυασμό και με τα προεδρικά διατάγματα χάνουν ορισμένα από τα προνόμιά τους, ενώ ενισχύεται η λειτουργία των Προτύπων². Καθοριστικός κρίθηκε ο νόμος 1566/1985, όπου στο

¹ Νόμος 4376, 21 Αυγούστου 1929 «Περί ιδρύσεως Πειραματικών Σχολείων εν τοις Πανεπιστημίους Αθηνών και Θεσσαλονίκης» ΦΕΚ 300, άρθρο 1.

² Νόμος 309, 30 Απριλίου 1976 «Περί οργάνωσης και διοικήσεως της Γενικής Εκπαιδεύσεως» ΦΕΚ 100, άρθρο 79, παράγραφος 1,4.

άρθρο 31³, τέθηκε το πλαίσιο λειτουργίας των πειραματικών σχολείων, το οποίο ίσχυσε και τα επόμενα χρόνια. Έτσι, αναφέρεται στο άρθρο 31 του νόμου 1566 πως το Πειραματικό σχολείο έχει σκοπό «την πρακτική παιδαγωγική επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού και την πειραματική εφαρμογή προγραμμάτων και μεθόδων διδασκαλίας, καθώς και η πειραματική χρήση σχολικών βιβλίων, οπτικοακουστικών και άλλων μέσων εκπαιδευτικής τεχνολογίας», καθιερώνοντας ως τρόπο εισαγωγής των μαθητών την κλήρωση.⁴

Τα τελευταία χρόνια, βασικά κρίσιμα ορόσημα για τη λειτουργία των Πρότυπων και Πειραματικών σχολείων στις δύο βαθμίδες εκπαίδευσης είναι το διάστημα από το 2010-2017, το οποίο χωρίζεται σε υποδιαστήματα που το καθένα φέρει και μια μορφοποίηση ή μετασχηματισμό στο πλαίσιο λειτουργίας των ΠΠΣ. Αναλυτικότερα, την τελευταία επταετία, υπογραμμίζονται αλλαγές τις χρονιές: **A) 2010-2012, B) 2012-2014, Γ) 2015-2017.**

2) Ιστορικό πλαίσιο

Κομβικές αλλαγές στη λειτουργία των Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων πραγματοποιήθηκαν το διάστημα 2010-2012. Πιο συγκεκριμένα, στις 20 Μαΐου 2011 ψηφίστηκε ο Νόμος 3966/2011, ΦΕΚ118Α, «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις», ρυθμίζει το πλαίσιο λειτουργίας των νέων Π.Π.Σ., εμπεριέχοντας τη διάταξη της ενοποίησης των δύο χωριστών μέχρι στιγμής σχολικών μονάδων, του χαρακτηρισμού τους και της κοινής τους ονομασίας ως Πρότυπων- Πειραματικών. Τα σχολεία αυτά καλούνται να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην προαγωγή της δημιουργικότητας, της αριστείας και της καινοτομίας και με βάση αυτό το σκοπό γίνεται αναφορά στην προώθηση των ταλαντούχων μαθητών/τριών με ιδιαίτερες ικανότητες και στην παροχή στήριξης σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες.⁵ Γενικότερα, για να χαρακτηριστεί ένα σχολείο ως Πρότυπο Πειραματικό απαιτείται η αξιολόγησή του από τη Διοικούσα Επιτροπή των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και η έγκριση του/της Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.⁶ Κριτήρια της αξιολόγησης αυτής συνιστούν «το εκπαιδευτικό προσωπικό, η συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα και καινοτόμες δράσεις, πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις και σε πανελλήνιους και διεθνείς διαγωνισμούς, οι υλικοτεχνικές υποδομές» και η πιθανή σύνδεσή τους με ΑΕΙ, ΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανάλογα με την εκπαιδευτική βαθμίδα, με ερευνητικούς φορείς και με κοινωφελή ιδρύματα. Ταυτόχρονα, προβλέπεται ο αποχαρακτηρισμός των Π.Π.Σ., εφόσον δεν κριθούν ικανοποιητικά τα αποτελέσματα και οι δραστηριότητές τους. Αναφορικά, με την εισαγωγή των μαθητών/τριών, στο Νόμο προβλέπεται ότι στα Πρότυπα Πειραματικά Νηπιαγωγεία και Δημοτικά, η εισαγωγή των μαθητών/τριών

³ Νόμος 1566, 30 Σεπτεμβρίου 1985 «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 167, άρθρο 31.

⁴ Νόμος 1566, 30 Σεπτεμβρίου 1985 «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 167, άρθρο 31, παράγραφος 1,6.

⁵ Νόμος 3966, 24 Μαΐου 2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» ΦΕΚ 118, άρθρο 36

⁶ Νόμος 3966, 24 Μαΐου 2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» ΦΕΚ 118, άρθρο 37, 46.

γίνεται με κλήρωση. Για τα συνδεδεμένα σχολεία η εισαγωγή των μαθητών/τριών γίνεται με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., μετά από πρόταση του αντίστοιχου Επιστημονικού Εποπτικού Συμβουλίου (ΕΠ.Ε.Σ.). Στα Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια και Λύκεια αποφασίζεται να επιλέγουν το μαθητικό δυναμικό τους κατόπιν εξετάσεων ή δοκιμασιών (τεστ) δεξιοτήτων. Αξιολογούνται σε δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη φοίτησή τους σε προηγούμενες τάξεις, σχετικές με την κατανόηση κειμένων της Ελληνικής Γλώσσας, τα Μαθηματικά και τα Φυσικά και θα εξεταστούν στα παραπάνω πεδία, στο πλαίσιο μιας ενιαίας δίωρης δοκιμασίας.⁷ Εκτός από τις προαναφερθείσες προβλέψεις, υπάρχει και η δυνατότητα εγγραφής μαθητών/τριών με «πιστοποιημένες ιδιαίτερες ικανότητες σε αριθμό που δεν υπερβαίνει το 1% των μαθητών του σχολείου», κατόπιν αποφάσεως της Δ.Ε.Π.Π.Σ.⁸

Όσο αναφορά το εκπαιδευτικό προσωπικό καθιερώνονται αυστηρά κριτήρια για διορισμό κι στελέχωση στα Π.Π.Σ. Διέρχεται από διαδικασίες αξιολόγησης, προκειμένου να κριθεί κατάλληλο και επιστημονικά επαρκές για να επιτύχει τους ιδιαίτερους στόχους των σχολικών αυτών μονάδων. Συγκεκριμένα, ο/η διευθυντής/τρια του σχολείου και το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό επιλέγονται από τη Δ.Ε.Π.Π.Σ. για θητεία περιορισμών χρόνων, με προαπαιτούμενη προϋπηρεσία στη δημόσια ή ιδιωτική εκπαίδευση και πλούσιο βιογραφικό. Για τη λειτουργία των Π.Π.Σ. κομμάτι τους αποτελεί και η διαρκής εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του έργου τους και του εκπαιδευτικού τους προσωπικού από το ΕΠ.Ε.Σ., το σχολικό σύμβουλο και τη ΔΕΠΠΣ, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 50 του Νόμου, η οποία έχει με στόχο τη διασφάλιση και τη διαρκή βελτίωση της ποιότητας του προσφερόμενου εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων.⁹

Ψηφίζεται επίσης η καθιέρωση εκπαιδευτικών καινοτομιών με στόχο την προώθηση της δημιουργικότητας και αριστείας των μαθητών. Προσφέρεται η δυνατότητα τροποποίησης στα Αναλυτικά Προγράμματα και στο ωρολόγιο πρόγραμμα σε σχέση με τα υπόλοιπα σχολεία προκειμένου να ανταποκριθούν στις ιδιαίτερες ανάγκες και ερευνητικές κατευθύνσεις τους. Ο στόχος της αριστείας, με τη σειρά του, προϋποθέτει την ύπαρξη Ομίλων οι οποίοι «αφορούν γνωστικούς τομείς όπως τα μαθηματικά, οι φυσικές επιστήμες [...] τα εικαστικά, ο αθλητισμός κ.ά. ώστε να δημιουργούνται πυρήνες δημιουργικότητας και αριστείας που αξιοποιούν τις αυξημένες ικανότητες ορισμένων μαθητών, χωρίς να υπονομεύεται η κοινωνικοποίησή τους». Οι όμιλοι αυτοί κρίνονται ως το πιο πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξη των κλίσεων και των ιδιαίτερων ικανοτήτων των ταλαντούχων

⁷ Νόμος 3966, 24 Μαΐου 2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» ΦΕΚ 118, άρθρο 44.

⁸ Νόμος 3966, 24 Μαΐου 2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» ΦΕΚ 118, άρθρο 44, παράγραφος 8

⁹ Νόμος 3966, 24 Μαΐου 2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» ΦΕΚ 118, άρθρο 50

μαθητών/τριών, διότι η πιθανή ένταξή τους σε ειδικά τμήματα θα τους απέκοπτε από το περιβάλλον τους, προκαλώντας τους περαιτέρω προβλήματα.¹⁰

Οι διατάξεις του νόμου για τα Πρότυπα και Πειραματικά σχολεία που ψηφίστηκαν το διάστημα 2010-2012 με κάποιες μικρές διαφοροποιήσεις εφαρμόστηκαν παρά τις όποιες αντιδράσεις το διάστημα από το 2013 έως το 2015.¹¹ Πιο συγκεκριμένα, η απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής, η οποία ανακοινώθηκε στις 20/2/2013 είχε προκαλέσει θύελλα αντιδράσεων από πλευράς γονέων και μαθητών, αφού πλέον καταργείται ο όρος «πειραματικό σχολείο».

Η τελευταία μεταρρυθμιστική αλλαγή σχετικά με τη λειτουργία, τη δομή και τον τύπο των Πρότυπων και Πειραματικών σχολείων έγινε το 2015. Η κυβέρνηση τροποποιεί το Νόμο 3966/2011 που ίσχυε μέχρι στιγμής και προχωρεί σε ριζικές αλλαγές. Ειδικότερα, με το Νόμο 4327/2015 ΦΕΚ Α' 50 που ψηφίστηκε στις 14 Μαΐου, αναφέρεται στα άρθρα 10-15 ο διαχωρισμός των Πρότυπων από τα Πειραματικά σχολεία¹². Πρότυπα ορίζονται μόνο τα γυμνάσια και λύκεια της Ιωνιδείου, της Βαρβακείου, Ευαγγελικής Σχολής, Αναβρύτων και το πρότυπο γυμνάσιο Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων που παραμένουν για καθαρά ιστορικούς λόγους. Όλα τα υπόλοιπα σχολεία χαρακτηρίζονται ως Πειραματικά, όπου με βάση το νέο νόμο τα Πειραματικά σχολεία είναι σχολικές μονάδες που περιλαμβάνουν όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας. Στα σχολεία αυτά δοκιμάζονται νέα προγράμματα σπουδών και ωρολόγια προγράμματα, διδακτικά εργαλεία, σχολικά εγχειρίδια και άλλο εκπαιδευτικό υλικό, διδακτικές μέθοδοι, τρόποι διοίκησης και λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

Οι πιλοτικές αυτές εφαρμογές σχεδιάζονται από το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, με τη συνεργασία του Ι.Ε.Π., των Πανεπιστημίων ή των ερευνητικών κέντρων που σχετίζονται με την εκπαίδευση, καθώς και από τη Δ.Ε.Π.Π.Σ. ή τις ίδιες τις σχολικές μονάδες, με στόχο τη συναγωγή συμπερασμάτων αξιοποιήσιμων για τη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής και αξιοποίησης των νέων πρακτικών στα γενικά σχολεία της χώρας¹³.

Σημαντική αλλαγή που θεσπίστηκε αφορά στον τρόπο εισαγωγής των μαθητών στις διαφορετικές τώρα πια σχολικές μονάδες. Από τη μια, η εισαγωγή των μαθητών/τριών στα Πειραματικά σχολεία θα πραγματοποιείται με τη διαδικασία της κλήρωσης υπό όρους απόλυτης διαφάνειας. Αξίζει να επισημανθεί πως τα υφιστάμενα Πειραματικά Νηπιαγωγεία και Δημοτικά Σχολεία, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους, όπως αντίστοιχα τα Δημοτικά και Γυμνάσια ή Γυμνάσια και Λύκεια, οι απόφοιτοι οποιασδήποτε βαθμίδας θα εγγραφούν αυτοδίκαια στην Α' τάξη του

¹⁰ Νόμος 3966, 24 Μαΐου 2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» ΦΕΚ 118, άρθρο 45.

¹¹ Προσφυγή στο ΣτΕ για το νέο τρόπο εισαγωγής στα πρότυπα πειραματικά σχολεία (2013), <http://www.enet.gr/?i=news-room.el&id=350774>, ανάκτηση 10/5/2017.

¹² Νόμος 4327, 14 Μαΐου 2015 «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 50, άρθρο 10, παράγραφος 1.

¹³ Νόμος 4327, 14 Μαΐου 2015 «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 50, άρθρο 10, παράγραφος 4

συνδεδεμένου μ' αυτούς σχολείου, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση-δήλωση από τους γονείς και κηδεμόνες αυτών, δεν διέπονται από τη διαδικασία της κλήρωσης. Από την άλλη πλευρά, τα Πρότυπα είναι σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία η εισαγωγή των μαθητών γίνεται μέσω γραπτών εξετάσεων στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας και των Μαθηματικών¹⁴. Παραμένουν ως έχουν η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του εκπαιδευτικών στελεχών από το όργανα διοίκησης και η περιορισμένη πενταετή θητεία τους στις σχολικές μονάδες¹⁵. Διατηρείται επίσης η λειτουργία των Ομίλων δημιουργικότητας, η ενισχυτική διδασκαλία και η ελευθερία διαχείρισης και εφαρμογής των Αναλυτικών Προγραμμάτων¹⁶. Οι αλλαγές αυτές για τα Πρότυπα και Πειραματικά σχολεία ισχύουν ακόμα και σήμερα.

3. Μεθοδολογία συλλογής δεδομένων

Σχεδιάζοντας το ερευνητικό κομμάτι αυτής της εργασίας, αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος των ημιδομημένων συνεντεύξεων, η οποία χαρακτηρίζεται από την απουσία ενός αυστηρά δομημένου οδηγού συνέντευξης, αφού ενώ υπάρχουν προκαθορισμένες ερωτήσεις, η διάταξη και η σειρά αυτών που τέθηκαν δεν είναι εκ των προτέρων καθορισμένη. Οι ερωτήσεις δεν υπαγορεύουν την πορεία της συζήτησης. (Αβραμίδης και Καλύβα, 2006 / Ιωσηφίδης, 2008). Ο συγκεκριμένος τρόπος απόκτησης πληροφοριών επιτρέπει την απόκτηση μιας πλήρης και ολοκληρωμένης εικόνας του συνεντευξιζόμενου, για το συγκεκριμένο θέμα.

Πραγματοποιήθηκε ποιοτική έρευνα, μέσω διαδικασίας συνεντεύξεων με διευθυντές Πρότυπων και Πειραματικών σχολείων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη και σχολική φοίτηση χαρισματικών μαθητών στις συγκεκριμένες σχολικές μονάδες της χώρας μας. Το ερώτημα στο οποίο προσπαθήσαμε να δώσουμε απάντηση στην έρευνα που πραγματοποιήσαμε ήταν: «Αν φοιτούν χαρισματικοί μαθητές στα σχολεία αυτά και αν τα σχολεία ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες αυτών των μαθητών, βοηθούν στην ανέλιξη και καλλιέργεια τους και με ποιον τρόπο και μέσα γίνεται αυτό.». Κατορθώθηκε να συνομιλήσουν μαζί μας οι τέσσερις (4) διευθυντές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που τελούν χρέη διευθυντή στα συγκεκριμένα σχολεία εδώ και έξι χρόνια κατά μέσο όρο και ένας εκ των οποίων συνομιλήσαμε, έχει συνταξιοδοτηθεί πρόσφατα. Αναλυτικότερα, επικοινωνήσαμε έναν πρώην διευθυντή από Πειραματικό Γυμνάσιο της επαρχίας, με διευθυντή από Πειραματικό Γυμνάσιο του νομού Αττικής, με διευθυντή από Πρότυπο Γυμνάσιο Αττικής και τέλος με διευθυντή από Πειραματικό Δημοτικό σχολείο της Αττικής, το διάστημα από 22 /5 /2017- 27/5/2017. Οι συνεντεύξεις μαζί τους έλαβαν χώρα σε οικεία για αυτούς περιβάλλοντα, για να αισθάνονται άνεση και οικειότητα και να μπορέσουν να απαντήσουν στα ερωτήματά μας και να εκφραστούν με μεγαλύτερη ευκολία και αμεσότητα. Αξίζει να επισημανθεί πως οι διευθυντές απάντησαν σε δώδεκα ερωτήματα που τους τέθηκαν σχετικά με τα σχολεία τους και τη σχέση τους

¹⁴ Νόμος 4327, 14 Μαΐου 2015 «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 50, άρθρο 11.

¹⁵ Νόμος 4327, 14 Μαΐου 2015 «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 50, άρθρο 10, παράγραφος 12-15.

¹⁶ Υπουργική Τροπολογία, 27 Απριλίου 2015 «Υπουργική Τροπολογία στο νομοσχέδιο «Για την αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα» Για την Τροποποίηση των διατάξεων του νόμου 3966/2011 (Φ.Ε.Κ. 119 Α') όσον αφορά τα Πειραματικά Πρότυπα Σχολεία», άρθρο 75, παράγραφος 2.

με του χαρισματικούς μαθητές. Δημιουργήθηκε ένας γόνιμος και ουσιαστικός διάλογος με ανταλλαγή απόψεων και από τις δύο πλευρές γύρω από το θέμα.

4. Σχολιασμός και ανάλυση συνεντεύξεων

Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα των συνεντεύξεων που συλλέχθηκαν από τις απαντήσεις των διευθυντών των Πρύπτων και Πειραματικών σχολείων, προχωρούμε στο σχολιασμό των απόψεων τους και στην εξαγωγή συμπερασμάτων, για να διαμορφώσουμε μια ολοκληρωμένη και ολόπλευρη εικόνα για τις δομές αυτές. Πιο συγκεκριμένα, θα διευκρινιστεί κατά πόσο ωφελούν και προσφέρουν στο γενικό μαθητικό πληθυσμό και ιδιαίτερα στους χαρισματικούς μαθητές και αν πρόκειται για δομές προσανατολισμένες προς αυτούς.

Έχοντας ζήσει τις αλλαγές που αφορούν στην συγχώνευση με κοινή ονομασία και στη συνέχεια το διαχωρισμό των ΠΠΣ, στην εισαγωγή των μαθητών στις δομές αυτές με εξετάσεις και αργότερα σε κάποιες με κλήρωση, την ελευθερία και αυτονομία διαμόρφωσης των Αναλυτικών προγραμμάτων ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών, την εφαρμογή σχολικών προγραμμάτων που στόχο έχουν την προώθηση της συνεργασίας, της παραγωγικότητας, πρωτοτυπίας και της παροχής γνώσεων, δηλαδή τους Ομίλους δημιουργικότητας, μπορούμε να διαπιστώσουμε πως η πλειοψηφία των διευθυντών δεν διατύπωσε ξεκάθαρα μια άποψη. Αξιολόγησαν θετικά το νόμο 3966/2011 με τις αλλαγές που επέφερε στα ΠΠΣ, αλλά και η νέα υπάρχουσα κατάσταση με το νόμο 4327/2015 που αφορά στη λειτουργία των σχολείων δεν φάνηκε να τους δυσαρεστεί. Κατά την προσωπική τους άποψη, θετικές και ωφέλιμες αλλαγές και καινοτομίες υπογράμμισαν πως είναι η εισαγωγή στα σχολεία αυτά προγραμμάτων όπως είναι οι Όμιλοι, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, η εισαγωγή εποπτικού σχολικού συμβουλίου. Δεν τάχθηκαν ξεκάθαρα υπέρ ή κατά των εξετάσεων, αλλά φάνηκαν πρόθυμοι να υπηρετήσουν οποιοδήποτε τρόπο ορίζει η νομοθεσία. Ωστόσο, κάποιοι με επιχειρήματα διατύπωσαν σε ορισμένα σημεία πως θεωρούν τις εξετάσεις πιο αξιοκρατικές και πιο δημοκρατικές, γιατί φοιτούν στα σχολεία μόνο οι πιο μελετηροί και στοχοθετημένοι μαθητές. Το μαθησιακό επίπεδο είναι υψηλό και δίνεται η ευκαιρία σε μαθητές όλων των κοινωνικών στρωμάτων, εφόσον είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι, να εξεταστούν και αν επιτύχουν να φοιτήσουν στα σχολεία τους. Βέβαια, η δίκαιη φοίτηση στα σχολεία αυτά αναφέρθηκε και στην περίπτωση της κλήρωσης, όπου κατά τη διαδικασία αυτή υποβάλλουν αίτηση όσοι μαθητές επιθυμούν να φοιτήσουν στο πειραματικό σχολείο της επιλογής τους και στη συνέχεια αν είναι τυχεροί και τα καταφέρουν και κληρωθούν, φοιτούν, αλλιώς κατευθύνονται σε κάποια δημόσια ή ιδιωτική δομή ανάλογα με την επιλογή που θα κάνει η οικογένεια και τις οικονομικές της δυνατότητες. Θέλουν ως ένα ποσοστό να υπάρχει ένας αριθμός μαθητών που να έχουν στόχους, να μελετούν και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του σχολικού προγράμματος και των εκπαιδευτικών, αλλά δεν έχουν και την απαίτηση το ποσοστό αυτό να κυριαρχήσει.

Αξίζει να αναφερθεί πως ως προς το θέμα της χαρισματικότητας και των χαρισματικών μαθητών, οι συνεντευξιαζόμενοι είχαν δυσκολία να μιλήσουν ανοιχτά για αυτό. Τονίστηκε στις απαντήσεις όλων πως υπάρχει δυσκολία χαρακτηρισμού ενός μαθητή με τον προσδιορισμό και την επωνυμία ως «χαρισματικός». Υπογράμμισαν πως δεν υπάρχει πλαίσιο ορισμού και διάγνωσης της χαρισματικότητας. Αναφέρθηκε πως επικρατεί σύγχυση και πως όλα είναι υπερβολές των οικογενειών. Το ποσοστό χαρισματικών μαθητών είναι ελάχιστο και είναι λάθος

η ταύτιση και ο συσχετισμός των σχολείων τους με αυτή την κατηγορία μαθητών. Τα σχολεία και κυρίως τα Πειραματικά είναι σχολεία πειραματισμού και κοιτίδες παιδαγωγικών πρακτικών που στόχο έχουν να προσφέρουν τεχνικές και μεθόδους στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης, με σκοπό την ανάπτυξη της κοινωνίας. Απευθύνονται σε όλους τους μαθητές του γενικού πληθυσμού χωρίς να γίνονται διακρίσεις που αφορούν το μαθησιακό επίπεδο και την κοινωνική προέλευση. Ο νόμος του 2011, επειδή αναφερόταν σε κάποια παράγραφο στους χαρισματικούς μαθητές είναι που κατά τα λεγόμενα τους οδήγησε σε αυτή τη σύγχυση και συσχέτιση με τα σχολεία τους. Ούτε τα Πρότυπα σχολεία από την άλλη, απευθύνονται και αυτά σε χαρισματικούς μαθητές, αλλά σε μαθητές που έχουν υψηλό επίπεδο γνώσεων και κατάρτισης και περιμένουν πιο πλούσια και καρποφόρα εκπαίδευση σε σχέση με αυτή που θα λάβουν σε ένα γενικό συνοικιακό σχολείο. Έχουν διατηρήσει το θεσμό των εξετάσεων και δεν επιτρέπουν την εισαγωγή για φοίτηση ενός τυχαίου δείγματος, αλλά δέχονται μόνο όσους επιτυγχάνουν στις εξετάσεις.

Επίσης και οι γονείς των μαθητών που φοιτούν στα ΠΠΣ έχουν θέσει υψηλούς στόχους για τα παιδιά τους και επιδιώκουν μια υψηλή εκπαίδευση, διαφοροποιημένη και με πλαίσια για αυτά, προσφέροντάς τους ό,τι καλύτερο μπορούν. Κάποιοι φτάνουν στο σημείο να χαρακτηρίσουν το παιδί τους χαρισματικό, επειδή κατά την προσωπική τους γνώμη κατάφερε να επιτύχει και να κατακτήσει κάποιο μαθησιακό ή αναπτυξιακό στάδιο γρηγορότερα και νωρίτερα από το αναμενόμενο της ηλικίας τους. Οι διευθυντές μας τόνισαν πως είναι υπερβολές των γονέων. Το περιβάλλον, ο δάσκαλος, αλλά και ο μαθησιακός τύπος του μαθητή μπορεί να αιτιολογήσουν το γεγονός αυτό. Στο ερώτημα για το αν γνωρίζουν τις προτιμήσεις μαθητών και γονέων ως προς την επιλογή των εξετάσεων ή κλήρωσης, οι απαντήσεις τους δεν συνέκλιναν στη μια ή στην άλλη επιλογή. Στα Πρότυπα, οι μαθητές προετοιμάζονται για τις εξετάσεις και οι γονείς τους στηρίζουν και τους προσφέρουν, όση βοήθεια χρειαστούν τόσο για να εισαχθούν, αλλά και στη διάρκεια της φοίτησης τους. Στα Πειραματικά της επαρχίας, οι γονείς φάνηκε να θέλουν τις εξετάσεις, γιατί παλαιότερα με την κλήρωση τα σχολεία αυτά θεωρούνταν ελιτίστικα και απευθύνονταν σε υψηλές κοινωνικές ομάδες. Υποστήριζαν πως υπήρχαν φαινόμενα κοινωνικού ρατσισμού και στιγματισμού στις μεσαίες οικογένειες. Με τις εξετάσεις έβλεπαν παιδιά από όλα τα κοινωνικά στρώματα να φοιτούν στα σχολεία. Επίσης ότι υπήρχε ισότητα και κοινωνική ποικιλομορφία μεταξύ των μαθητών. Στα Πειραματικά σχολεία της Αττικής, οι διευθυντές δεν φάνηκαν να προτιμούν τις εξετάσεις ή την κλήρωση. Εκτιμούν ότι απευθύνονται σε όλες τις κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού, δεν κάνουν διακρίσεις μαθησιακές και κοινωνικές. Οι γονείς και οι μαθητές τους δεν είχαν εκδηλώσει ποτέ κάποια προτίμηση στο θέμα εξετάσεων ή κλήρωσης, απλά στα χρόνια των εξετάσεων το επίπεδο ήταν πολύ υψηλό και υπήρχε πολύ μεγάλος ανταγωνισμός.

Ρωτώντας τους αν διέκριναν διαφορές στις λειτουργικές και μαθησιακές επιδόσεις των μαθητών που εισήχθησαν με κλήρωση και αυτών με εξετάσεις, ομόφωνα απάντησαν πως διέκριναν εμφανέστερες διαφορές. Οι μαθητές που εισήχθησαν με εξετάσεις ήταν καλύτερου επιπέδου μαθησιακά, ήταν πιο καταρτισμένοι, με υψηλές γνωστικές και κριτικές ικανότητες σε σύγκριση με το τυχαίο δείγμα της κλήρωσης που υπάρχει μια ποικιλία ως προς το μαθησιακό δυναμικό.

Ως προς το θέμα του εκπαιδευτικού προσωπικού, τονίστηκε από όλους πως οι εκπαιδευτικοί των σχολείων τους είναι πλήρως καταρτισμένοι επιστημονικά, με πλούσια βιογραφικά και πολυάριθμα πτυχία, που συνεχίζουν ακόμα και τώρα να

επιμορφώνονται και να ακολουθούν μορφές διδασκαλίας και πρακτικές που στόχο έχουν την διεξαγωγή ποιοτικών μαθημάτων. Έχουν περάσει από διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, όπως ορίζει η νομοθεσία. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εκπαιδευτικών είναι μάχιμοι, δυναμικοί, καινοτόμοι, έχουν μεταδοτικότητα, στηρίζουν το μαθητή και προσπαθούν να κάνουν το καλύτερο για αυτούς. Προσφέρουν αρκετά ερεθίσματα στους μαθητές και ξεφεύγουν από τα πλαίσια του Αναλυτικού Προγράμματος. Επίσης, μια καινοτομία που ψηφίστηκε είναι η ελευθερία διαμόρφωσης των Αναλυτικών Προγραμμάτων. Προσωπική τους άποψη είναι πως τα σημερινά προγράμματα σπουδών προσφέρουν μια ποικιλία μαθημάτων, με πολλούς και διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους. Θεωρούν όμως πως εξυπηρετούνται πολιτικές σκοπιμότητες και συμφέροντα, και δεν βοηθούν τους μαθητές στην απόκτηση ολόπλευρης και ευρείας γνώσης. Έτσι, κάποια Πειραματικά σχολεία ακολουθούν, δικό τους πρόγραμμα σπουδών ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών, ή ακολουθούν το ίδιο Αναλυτικό πρόγραμμα, αλλά με διαφορετικές διδακτικές μεθοδολογίες, λόγω πίεσης για παρουσίαση και ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης που ορίζει το υπουργείο. Οι μαθητές δεν κατορθώνουν στα πλαίσια του μαθήματος να καλλιεργήσουν κλίσεις και ικανότητες, αλλά τους δίνεται η δυνατότητα κατά τη διεξαγωγή των Ομίλων δημιουργικότητας. Όλοι οι μαθητές ανεξαρτήτως επιπέδου μπορούν να ωφεληθούν και στα ΠΠΣ συνεχίζουν να πραγματοποιούν τέτοια προγράμματα με ενθουσιασμό και διάθεση για εργασία.

Καινοτομίες που θα ήθελαν να πραγματοποιηθούν είναι η χρήση περισσότερων υλικοτεχνικών μέσων, όπως διαδραστικοί πίνακες, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, περισσότερες αίθουσες, η μεγαλύτερη συμμετοχή και συνεργασία με τα πανεπιστήμια και τα τμήματα Παιδαγωγικής κατεύθυνσης, για εφαρμογή πειραματικών μεθοδολογιών από φοιτητές. Στα πειραματικά σχολεία ζητούν ακόμα περισσότερη ελευθερία και αυτονομία, για να πειραματιστούν και να προσφέρουν όσα περισσότερα μπορούν. Ακόμα, το περιβάλλον διδασκαλίας κρίνουν απαραίτητο να είναι υγιές, γόνιμο και κατάλληλα προετοιμασμένο για μάθηση και πειραματισμό που να επιτρέπει και να διευκολύνει την ενεργώ συμμετοχή όλων των μαθητών. Ιδιαίτερα, στα Πρότυπα αυτό που θα ήθελαν να διαφοροποιηθεί είναι τα εξεταστέα μαθήματα, να είναι περισσότερα και πέρα από την απομνημόνευση, να προωθούν την κριτική σκέψη και τον αναστοχασμό των μαθητών.

Αναφερόμενοι στους διαφορετικούς τύπους σχολείων που υπάρχουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα με τα Γενικά σχολεία, τα Πρότυπα και Πειραματικά, τα Μουσικά και Καλλιτεχνικά, φάνηκε πως επιθυμούν την συνέχιση της λειτουργίας όλων των σχολείων. Σημειώθηκε ο διαφορετικός τους χαρακτήρας και προσανατολισμός. Με άλλα λόγια, τα Μουσικά και Καλλιτεχνικά σχολεία απευθύνονται σε μαθητές που έχουν κάποιο ταλέντο, κλίση και ικανότητα στη μουσική ή στις τέχνες και επιθυμούν να το καλλιεργήσουν. Πέραν των σχολικών μαθημάτων παρακολουθούν και διδάσκονται μουσικά και καλλιτεχνικά μαθήματα και το ωρολόγιο σχολικό τους πρόγραμμα επεκτείνεται συγκριτικά με αυτό του γενικού σχολείου. Τα ΠΠΣ είναι γενικά σχολεία, απευθύνονται σε όλους. Η λειτουργία όλων των σχολείων ανεξαρτήτως διαφορετικού χαρακτήρα τόνισαν πως πρέπει να συνεχιστεί, γιατί προσφέρουν πολλά στους μαθητές και λειτουργούν για όφελος των μαθητών και της κοινωνίας.

Επομένως, σύμφωνα με τα λεγόμενα των διευθυντών, οι αλλαγές που έγιναν επηρέασαν τα ΠΠΣ θετικά κατά κύριο λόγο και σημειώνουν πως δεν πρέπει να συγχέονται τα σχολεία τους με τους χαρισματικούς μαθητές. Υποστηρίζουν πως οι

χαρισματικοί αποτελούν ελάχιστη μερίδα μαθητικού πληθυσμού , που αν όντως τεθούν πλαίσια ορισμού της χαρισματικότητας , προτείνουν για δικό τους κέρδος να συγκροτηθεί ένα δημόσιο και δωρεάν σχολείο για αυτούς , με εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό. Έκριναν πως έχουν συναντήσει χαρισματικούς μαθητές που ήταν και μελετηροί ταυτόχρονα, κατά τη διάρκεια της θητείας τους και επεξήγησαν πως κατ' εκείνους ο χαρισματικός είναι ο μελετηρός μαθητής. Γνώση και φυσική ικανότητα είναι τα στοιχεία που αναδεικνύουν τον «έξυπνο και ικανό» μαθητή.

5. Συμπεράσματα

Παρά τις αλλαγές που πραγματοποιούνται και συνεχίζουν ακόμα να γίνονται, τα Πρότυπα και Πειραματικά σχολεία είναι σχολικές δομές που προσπαθούν, με όσα μέσα διαθέτουν, να προσφέρουν όσα περισσότερα μπορούν για μια πλούσια και καρποφόρα δωρεάν δημόσια εκπαίδευση. Οι κερδισμένοι από αυτά είναι οι μαθητές και το οικογενειακό τους περιβάλλον που επιλέγοντας να φοιτήσουν σ' αυτά και επιτυγχάνοντας το με όποιο τρόπο εισαγωγής και αν υπάρχει , έχουν την ευκαιρία για μια καλύτερη και διαφορετική εκπαίδευση , σε σχέση με τα δημόσια σχολεία. Οι αλλαγές που αφορούν τον τρόπο εισαγωγής των μαθητών , της στελέχωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού και τη λειτουργία των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών δεν αξιολογούνται θετικά ή αρνητικά από την εκπαιδευτική κοινότητα. Αντιδράσεις υπάρχουν ως ένα βαθμό κάθε φορά που γίνεται μια μεταρρύθμιση, αλλά με το πέρασμα των καιρών όλα γίνονται αποδεκτά και σιγά- σιγά όλοι προσαρμόζονται στα νέα δεδομένα.

Αυτό που δύναται να υπογραμμιστεί με βάση όσα παρουσιάστηκαν και έγιναν αντιληπτά μέσω της έρευνας είναι ότι πρόκειται για σχολικές μονάδες που απευθύνονται σε όλο το μαθητικό πληθυσμό, που επιτρέπουν στο μαθητή να αναδειχθεί και να καλλιεργηθεί με μια διαφορετική και καινοτόμο εκπαιδευτική μέθοδο. Εφαρμόζουν διαφορετικές τεχνικές στα κοινά Αναλυτικά προγράμματα σπουδών και με τον αυστηρό έλεγχο που υφίσταται από τα επιστημονικά εποπτικά σχολικά συμβούλια και τις αξιολογήσεις που συνεχώς περνούν, συντελούν στην ανάδειξη των ικανοτήτων και των προσόντων των μαθητών. Δεν θεωρούν πως απευθύνονται σε χαρισματικούς μαθητές και μόνο, αλλά σε μαθητές που έχουν στόχους , μελετούν και θέλουν να μορφωθούν με όσα περισσότερα εφόδια τους προσφέρει η δημόσια δωρεάν εκπαίδευση. Εξειδικευμένο πρόγραμμα για χαρισματικούς μαθητές δεν προβλέπεται. Συμπεραίνουμε όμως πως και οι χαρισματικοί θα έχουν κάποιο όφελος από τα σχολεία αυτά συγκριτικά με τα δημόσια συνοικιακά σχολεία, γιατί διαπιστώθηκε πως γίνεται μια πιο ποιοτική δουλειά με άρτιο εκπαιδευτικό προσωπικό στην πλειοψηφία του και περισσότερα μέσα διδασκαλίας, διάθεση για πειραματισμούς και έρευνα. Οι δομές αυτές θα πρέπει επομένως να υποστηριχθούν από την πολιτεία και να συνεχίσουν την προσπάθεια και το έργο τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Βιβλιογραφία

Αβραμίδης, Η. & Καλύβα, Ε.(2006). Μέθοδοι Έρευνας στην Ειδική Αγωγή. Θεωρία και Εφαρμογές. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Ιωσηφίδης, Θ. (2008). Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Βαλάρη, Α. (2016). Τα Πρότυπα και Πειραματικά Σχολεία: Αριστεία και Κοινωνικές Διαστάσεις(2011-2015).(Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Θεσσαλονίκη: Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Νόμος 4376, 21 Αυγούστου 1929 «Περί ιδρύσεως Πειραματικών Σχολείων εν τοις Πανεπιστημίοις Αθηνών και Θεσσαλονίκης» ΦΕΚ 300.

Νόμος 309, 30 Απριλίου 1976 « Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής εκπαιδεύσεως» ΦΕΚ 100^Α.

Νόμος 1566, 30 Σεπτεμβρίου 1985 «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 167.

Νόμος 3966, 24 Μαΐου 2011 «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» ΦΕΚ 118.

Απόφαση Δ.Ε.Π.Π.Σ., 20 Φεβρουαρίου 2013 «Εισαγωγή μαθητών στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία (Π.Π.Σ.) για το σχολικό έτος 2013-2014».

Απόφαση Δ.Ε.Π.Π.Σ. 14987/Γ1, 3 Φεβρουαρίου 2014 «Εισαγωγή μαθητών και σχετικές ρυθμίσεις στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία (Π.Π.Σ.) για το σχολικό έτος 2014-2015».

Υπουργική Τροπολογία, 27 Απριλίου 2015 «Τροπολογία του νόμου 3966/2011 (Φ.Ε.Κ. 118Α') όσον αφορά θέματα του διδακτικού προσωπικού στα λεγόμενα «Πρότυπα Πειραματικά» Σχολεία».

Υπουργική Τροπολογία, 27 Απριλίου 2015 «Υπουργική Τροπολογία στο νομοσχέδιο «Για την αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα» Για την Τροποποίηση των διατάξεων του νόμου 3966/2011 (Φ.Ε.Κ. 119 Α') όσον αφορά τα Πειραματικά Πρότυπα Σχολεία».

Νόμος 4327, 14 Μαΐου 2015 «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 50.

Ιστοσελίδες.

Προσφυγή στο ΣτΕ για το νέο τρόπο εισαγωγής στα πρότυπα πειραματικά σχολεία (2013), <http://www.enet.gr/?i=news-room.el&id=350774> , ανάκτηση 10/5/2017.

Πετροπούλου, Μ. Με εξετάσεις η εισαγωγή σε πρότυπα και πειραματικά σχολεία (2013), <http://pacific.jour.auth.gr/emmeis/?p=7475> , ανάκτηση 10/5/2017.

Καλόγηρος, Β. Όσα πρέπει να γνωρίζετε για τα πειραματικά σχολεία (2014), <http://www.news.gr/ellada/ekpαιdefsh/article/128366/osa-prepei-na-gnorizete-gia-ta-peiramatika-sholeia.html> , ανάκτηση 8/5/2017

Ο νέος νόμος για τα Πρότυπα και πειραματικά Σχολεία όπως στάλθηκε για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης(2015), <https://www.esos.gr>. ανάκτηση 12/5/2017

Δελτίο τύπου των Συλλόγων γονέων και κηδεμόνων των Π.Π.Σ της χώρας (2013), <https://www.alfavita.gr/> , ανάκτηση 10/5/2017

Το ΦΕΚ του νομοσχεδίου 4327/15 “Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις (15/5/2015), <https://www.esos.gr/> , ανάκτηση 12/5/2017

